

Katera je **najbolj primerna struktura odločanja**, če podjetje zanimajo predvsem **inovacije** in **razlikovanje**, ki jih **podpira IT**?

- ☐ Poslovna monarhija
- ☐ Monarhija IT
- ☐ Fevdalno
- ☐ Vse našteto

Počisti mojo izbiro

Kaj je **posebnost** stopnje **racionaliziranih podatkov/optimiziranega jedra** pri IT arhitekturi podjetja?

- ☐ Standardizirana infrastruktura v celotni organizaciji.
- ☐ Standardizirani poslovni procesi v celotni organizaciji.
- ☐ Eksperimenti za zadovoljevanje lokalnih potreb.
- ☐ IT aplikacije izpolnjujejo lokalne potrebe.

Počisti mojo izbiro

Kje se odražajo **neopredmetene koristi**, ki jih sistemi IT pogosto ustvarijo?

- ☐ V bilanci stanja.
- ☐ V tržni vrednosti.

Počisti mojo izbiro

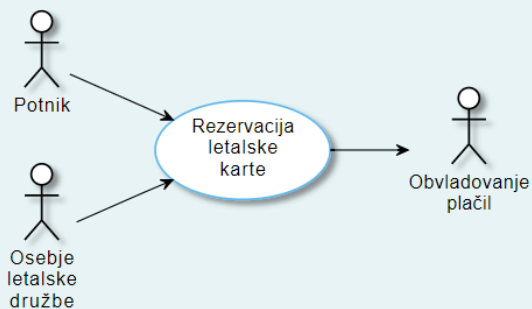
Pri **formalni metodi točk primerov uporabe (UCP)** za oceno stroškov razvoja programske opreme višja **vrednost faktorja produktivnosti (F)** razvijalec potrebuje manj časa za razvoj ene točke primera uporabe, zato je razvijalec bolj produktiven.

Izberite en odgovor:

- ☐ Drži
- ☐ Ne drži

Naloga

S pomočjo formalne metode **točk primerov uporabe (UCP)** izračunajte potreben **napor** in **stroške projekta** za sistem, ki je predstavljen z naslednjim diagramom primerov uporabe (DPU).

Primer uporabe **rezervacije letalske karte** vsebuje naslednje transakcije:

- iskanje prostih letov,
- izbira leta,
- vnos podatkov o potnikih in
- potrditev rezervacije.

Obvladovanje plačil je zunanji sistem (npr. Bankart), ki je dostopen preko API-ja.

Klasifikacija akterja Utež

Enostaven	1
Povprečen	2
Kompleksen	3

Klasifikacija primera uporabe Utež

Enostaven	5
Povprečen	10
Kompleksen	15

Za **faktor tehnične kompleksnosti (TCF)** predpostavimo, da je **0,75**, medtem ko ima **faktor okoljske kompleksnosti (ECF)** vrednost **0,8**.

Faktor produktivnosti (FP) za naš sistem znaša **30 človek/h**, medtem ko je povprečen **strošek** projekta **45 €/h**.

Izračun

Najprej določite **stopnjo zahtevnosti** posameznega **akterja** in izračunajte **neprilagojeno utež akterjev UAW** = .

Akter	Klasifikacija
Potnik	<input type="text"/>
Osebe letalske družbe	<input type="text"/>
Obvladovanje plačil	<input type="text"/>

Določite tudi **stopnjo zahtevnosti** posameznega **primera uporabe** in izračunajte **neprilagojeno utež primerov uporabe UUCW** = .

Primer uporabe	Klasifikacija
Rezervacija letalske karte	<input type="text"/>

Točke primerov uporabe UCP tako znašajo , medtem ko je **napor** enak h.

Strošek izvedbe v tem primeru znaša €.

Za katera podjetja je **upravljanje portfelja IT** bolj pomembno?

- ☐ Podjetja, ki vsako leto izvedejo en večji projekt.
- ☐ Podjetja, ki izvedejo več projektov v danem letu.

[Počisti mojo izbiro](#)

Kako ovrednotimo **projekt preoblikovanja**, ki je povezan s skupno infrastrukturo in dolgoročno rastjo?

- ☐ Poslovni primer, ki temelji na NPV.
- ☐ Analiza vrednotenja naložb z opcijami.

[Počisti mojo izbiro](#)

Pri **vođenju projektov** gre za pravilno izvajanje projektov, pri **upravljanju portfelja** pa za izvajanje pravih projektov.

Izberite en odgovor:

- ☐ Drži
- ☐ Ne drži

Kaj je **glavna prednost** pristopa **storitvenega centra** pri povračilu sredstev za IT?

- ☐ vse naštet
- ☐ spodbude za čim bolj učinkovito enoto IT
- ☐ spodbuda za uporabnike, da preudarno uporabljajo storitve IT
- ☐ enostavnost pristopa

[Počisti mojo izbiro](#)

nov sistem sprejeli in uporabljali, mora izvesti analizo, **kateri scenarij** je najbolj **ustrezen z vidika pričakovanega izkupička**.

Na voljo so naslednji scenariji:

- Implementacija in vpeljava **celotnega sistema s 4 moduli**
 - verjetnost dobrega sprejetja je **80 %**,
- Implementacija **zgolj modula A** in v primeru, da je vpeljava uspešna, se kasneje implementirajo še preostali moduli B, C in D,
 - verjetnost dobrega sprejetja je **40 %**,
- Implementacija **modulov A in B** in v primeru, da je vpeljava uspešna, se kasneje implementirata še preostala modula C in D.
 - verjetnost dobrega sprejetja je **60 %**

Če bo sistem **dobro sprejet**, se pričakuje povečana učinkovitost in koristi v višini **800.000 €**. V primeru odpora zaposlenih v 1. scenariju pa je pričakovana korist zgolj v višini **50.000 €**.

Pri implementaciji se predpostavlja, da implementacija zgolj določenih modulov (scenarija 2 in 3) popolnoma odraža sprejetje celotnega sistema s strani zaposlenih. Če se delne implementacije modulov (scenarija 2 in 3) izkažejo za neuspešne, projekt opustimo in ne nadaljujemo z implementacijo preostalih modulov, kjer ne pričakujemo nobene dodatne koristi.

Stroški implementacije posameznih modulov so naslednji:

Modul	Strošek
A	100.000 €
B	120.000 €
C	90.000 €
D	150.000 €

Izračun

Določite pričakovan izkupiček posameznega scenarija:

Scenarij	Pričakovan izkupiček
1. scenarij	<input type="text"/> €
2. scenarij	<input type="text"/> €
3. scenarij	<input type="text"/> €

Z vidika pričakovanega izkupčka implementacije se CIO odloči za ☐ .scenarij implementacije in vpeljave.

1./2./3.

Če so uporabniki vložili veliko časa in truda, da se naučijo in obvladajo trenutni IS, je večja verjetnost, da se bodo uvedbi novega sistema uprli.

Izberite en odgovor:

- ☐ Drži
- ☐ Ne drži

Informacije pogosto zahtevajo uporabo verjetnosti pri ugotavljanju ali se je dogodek zgodil.

Izberite en odgovor:

- ☐ Drži
- ☐ Ne drži

9.3.10, 10.10.10, 17.10.10 so datumi za pobiranje smeti v soseski. To je primer

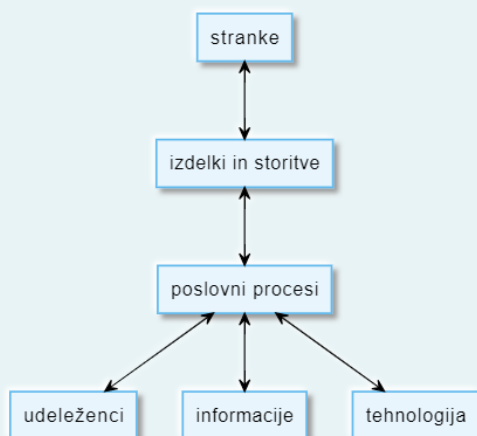
podatka / informacije / znanja

Katero skupino sistemov ERP glede na Gartnerjev magični kvadrant uvrstimo v ožji izbor, če ima podjetje veliko specializiranih in naprednih procesov ter deluje v poslovnem okolju, kjer so prisotne hitre spremembe poslovnih zahtev?

- ☐ vizionarji
- ☐ voditelji
- ☐ izzivalci
- ☐ nišni igralci

Počisti mojo izbiro

Na procesni metamodel poslovnega sistema (WSF) je možnih več različnih pogledov.

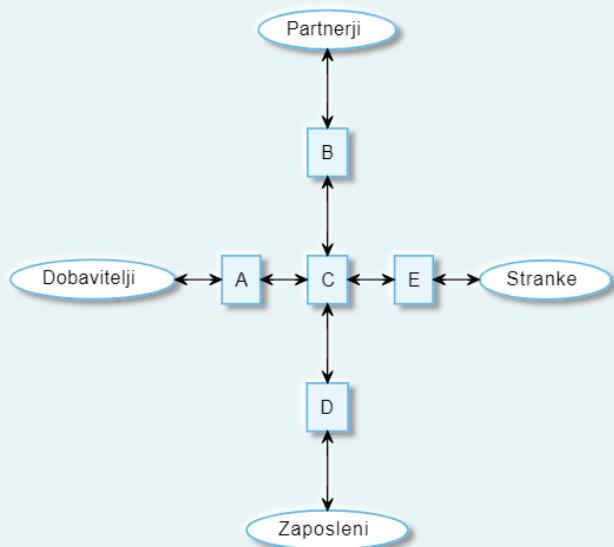

Med naštetimi kombinacijami gradnikov izberite tiste, ki so ključni, kadar govorimo o usmerjenosti k IT in informacijam!

Med naštetimi kombinacijami gradnikov izberite tiste, ki so ključni, kadar govorimo o usmerjenosti k IT in informacijam!

- ☐ stranke, izdelki in storitve ter poslovni procesi
- ☐ informacije, poslovni procesi in udeleženci
- ☐ poslovni procesi, stranke in izdelki ter storitve
- ☐ poslovni procesi, tehnologija in informacije
- ☐ poslovni procesi, udeleženci, informacije in tehnologija

Določite ustrezne **komponente arhitekture poslovnega IS** in pripadajoča imena v slovenskem jeziku:

CRM	obvladovanje odnosov s strankami	E
ERP	integriran poslovno informacijski sistemi	C
KM	upravljanje z znanjem	D
PRM	upravljanje odnosov s partnerji	B
SCM	upravljanje oskrbovalne verige	A

Naloga sistema je pridobiti in zadržati partnerje, ki lahko povečajo prodajo in razpečavo (distribucijo) izdelkov ali storitev podjetja.

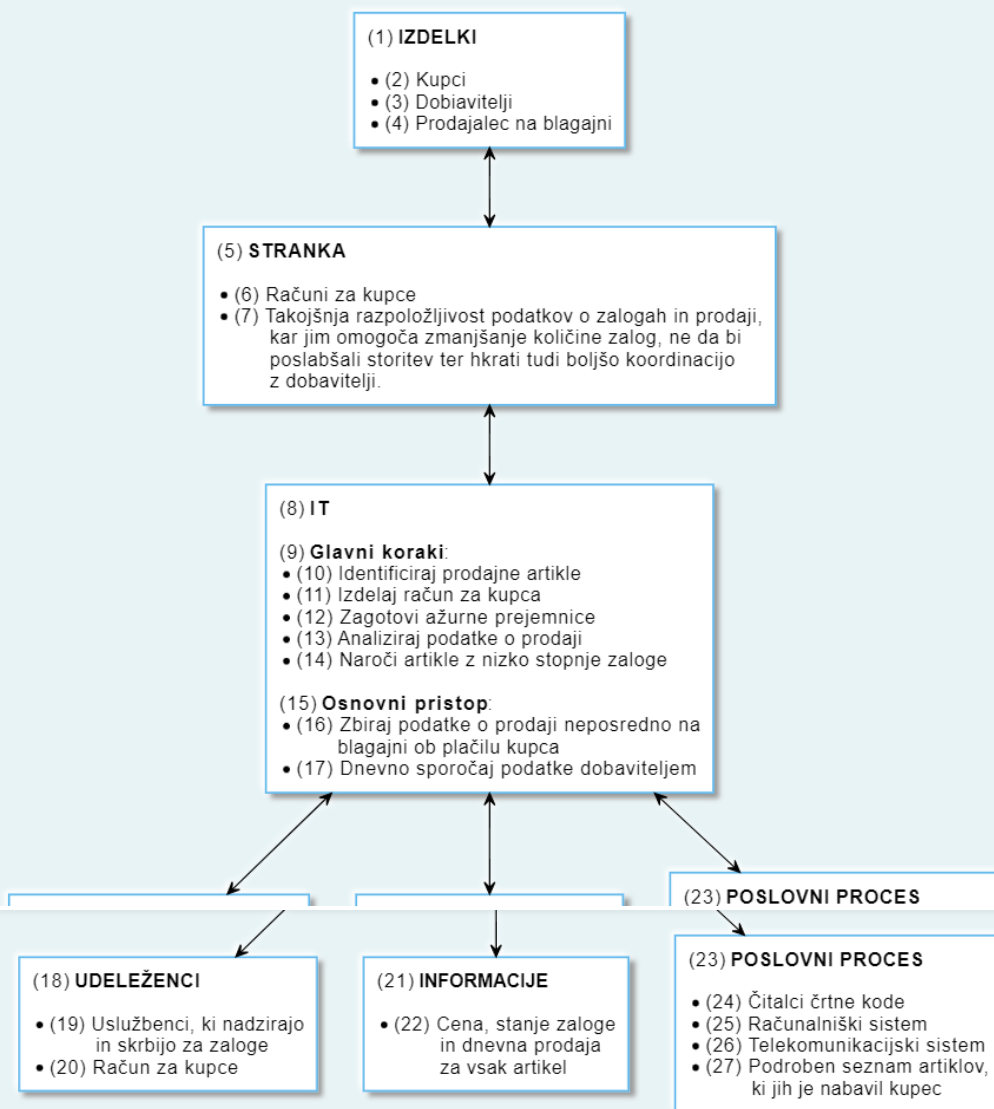
PRM / SCM / CRM / KM / ERP

Stroški strojne in programske opreme pri stroških vpeljave sistema ERP predstavljajo manjši delež kot stroški prevedbe podatkov.

Izberite en odgovor:

- ☐ Drži
- ☐ Ne drži

Na shemi WSF za primer trgovske verige je **več napak**. Označite jih!

Izberite en ali več odgovorov:

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9
- ☐ 10
- ☐ 11
- ☐ 12
- ☐ 13
- ☐ 14
- ☐ 15
- ☐ 16
- ☐ 17
- ☐ 18
- ☐ 19
- ☐ 20

Večji razmah e-trgovanja se je zgodil okrog leta z nastankom prvega spletnega brskalnika, ki ga je razvil Tim Berners-Lee.

Označite, katere ravni odločanja podpira **Poslovodni informacijski sistem**!

Izberite en ali več odgovorov:

- ☐ transakcijska raven
- ☐ strateška raven
- ☐ operativna raven
- ☐ taktična raven

UIS zagotavlja informacijske potrebe za managementa, medtem ko AOP podpira .

Za razvojni model velja, da **ne omogoča paralelnega izvajanja** delov postopka.

slapovni / iterativni / prototipni / inkrementalni

Pri agilnih metodologijah velja, da sledenje planu od upoštevanja sprememb.

je/ni bolj pomembno

Aktivnost **izvedba končnega testa** pri strukturnem razvoju programske opreme je in se izvede v okviru faze .

obvezna/
neobvezna

analiza/
načrtovanje/...

Koncept **povezave 1:n** v fazi *analize*, se preslika v koncept v fazi *načrtovanja*.

Atomarnost atributov velja za:

- 3. NO
- 2. NO
- 4. PNO
- 1. NO
- 5. PNO

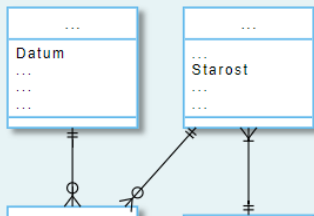
Naloga

V okviru podatkovnega modela želimo obvladovati podatke o **kolesarki dirki** (npr. Tour de France), kjer nastopajo **kolesarji** (npr. Primož Roglič, Tadej Pogačar), ki pripadajo različnim **ekipam** (npr. Jumbo Visma, UAE Emirates). Vsaka ekipa je lahko sestavljena iz več kolesarjev, medtem ko določen kolesar pripada zgolj eni ekipi. Kolesar se lahko udeleži več dirk, prav tako lahko na dirki nastopi več kolesarjev. V okviru dogodka udeležbe kolesarja na dirki hranimo njegov čas, ki ga je kolesar potreboval do cilja (npr. 15 h 35 min) in njegovo skupno uvrstitev (npr. 3 mesto).

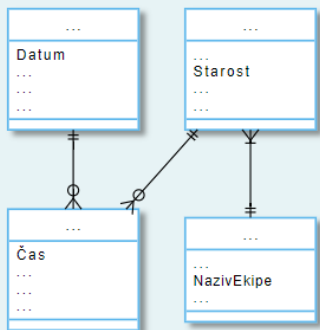
Za dirko, določeno z enolično številko (npr. 13), imamo na voljo naziv (npr. Tour de France), datum (npr. 1. 7. 2023) in državo (npr. Francija), kjer poteka. Kolesar je prav tako enolično določen s številko kolesarja (npr. 141), imenom in priimkom (npr. Primož Roglič), starostjo (npr. 25) ter ekipo (npr. Jumbo Visma), ki prihaja iz določene države (npr. Nizozemska).

Normalizirajte problemsko domeno v relacije do vključno **3. normalne oblike**.

Rešitev

Rešitev

Dopolni relacije in pripadajoče attribute v obliki **Relacija (Atribut 1, Atribut 2, ...)**, kjer naj bodo **atributi obvezno navedeni v abecednem vrstnem redu**! Pri določanju (primarnega in tujega) ključa izberite možnost **NOBEN ATRIBUT**, če ključ v relaciji ni prisoten.

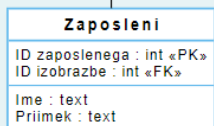
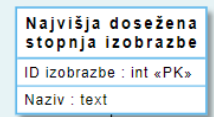
- Dirka (Datum, Država, NazivDirke, ŠtevilkaDirke),
 - kjer je primarni ključ ŠtevilkaDirke in tuj ključ NOBEN ATRIBUT
- Ekipa (Država, NazivEkipa, ŠtevilkaEkipa),
 - kjer je primarni ključ ŠtevilkaEkipa in tuj ključ NOBEN ATRIBUT
- Kolesar (ImeInPriimek, Starost, NazivEkipa, ŠtevilkaKolesarja),
 - kjer je primarni ključ ŠtevilkaKolesarja in tuj ključ NOBEN ATRIBUT
- KolesarNaDirki (Čas, ŠtevilkaDirke, ŠtevilkaKolesarja, Uvrstitev),
 - kjer je primarni ključ NOBEN ATRIBUT in tuj ključ ŠtevilkaDirke in ŠtevilkaKolesarja

?

Če uporabimo **denormalizacijo** se poraba prostora

poveža / zmanjša / ostane enaka

Če imamo v spodnjem ER modelu predvidene **zgolj 3 dosežene stopnje izobrazbe**, kakšna je **števnost povezave** pri entitetnem tipu **Najvišja dosežena stopnja izobrazbe**?

Izberite en odgovor:

- ☐ 0:1
- ☐ 0:n
- ☐ 1:n
- ☐ 1:1

Kateri izmed **BPMN** dogodkov je **končni**?

- ☐ 2
- ☐ 3
- ☒ 1

Počisti mojo izbiro

Nahajamo se v **1. fazi zbiranja informacij**. Pri tej iteraciji bo sodelovalo **7 članov razvojne ekipe**, kjer lahko vsak član izdelava **6 enot primera uporabe na teden**. Strošek za enega člana razvojne ekipe na teden je **900 €**.

Načrt iteracije predvideva, da bomo implementirali primera uporabe **Registracija uporabnika** in **Reklamacija izdelka**, ki skupaj predstavljata **70 enot**.

Po načrtu pride do naslednjega dogodka:

Stranko skrbi predvidena funkcionalnost sistema. Zato zahteva dodaten pregled vseh primerov uporabe preden se delo nadaljuje. Iteracija se podaljša za en teden.

Odgovorite na naslednja vprašanja pri **oceni iteracije**, kjer so zahtevane številčne vrednosti celoštevilске!

1. **Kako se, glede na načrt, spremeni poraba razvojne ekipe na teden?**

Poraba na teden in znaša €.

2. **Kakšen je dejanski urnik oz. trajanje iteracije?**

Dejanski urnik in znaša tednov.

3. **Kakšni so dejanski skupni stroški razvojne ekipe v dani iteraciji?**

Dejanski stroški in znašajo €.

v prvih okvirčkih je
treba zbrat ali bo
več/manj/enako

[UPORABE NA TEDEN]

Kdaj boste med postopkom načrtovanja **najverjetneje izdelali kartice CRC?**

- ☐ na sestanku s stranko
- ☐ med idejno zasnovo
- ☐ po izdaji programske opreme
- ☐ med tehničnim načrtovanjem

Počisti mojo izbiro

Kdaj boste med postopkom načrtovanja **najverjetneje izdelali kartice CRC?**

- ☐ na sestanku s stranko
- ☐ med idejno zasnovo
- ☐ po izdaji programske opreme
- ☐ med tehničnim načrtovanjem

Počisti mojo izbiro

Izberite **tri prednosti objektno usmerjenega programskega jezika**, kot je npr. Java.

- ☐ računska učinkovitost
- ☐ abstraktni podatkovni tipi
- ☐ upravljanje s podatki
- ☐ posnema strukturo problema iz resničnega sveta

Dopolnjujete **kartico CRC** za komponento bančnega avtomata. V kateri razdelek boste vnesli **"Pregled stanja računa"**?

- ☐ razred
- ☐ tveganje
- ☐ odgovornost
- ☐ sodelovanje

Počisti mojo izbiro

Meta je načrtala razred **DostavniVoznik** in vključila vse pomembne atribute ter vedenja, kot so **sprejmiNarocilo**, **dostaviNarocilo**, **ObmocjeDostave** itd. Nekatere od teh je izpostavila tudi drugim razredom.

Pri tem je upoštevala pomembno načelo objektno usmerjenega načrtovanja. Kateri od teh konceptov najbolj opisuje, kar je pravkar naredila?

- ☐ abstrakcija (*angl. abstraction*)
- ☐ ovijanje (*angl. encapsulation*)
- ☐ posploševanje (*angl. generalization*)
- ☐ razgradnja (*angl. decomposition*)

Počisti mojo izbiro

Podatkovno bazo, ki je implementirana **znotraj našega sistema**, v okviru diagrama primerov uporabe (DPU)

◀ ▶

 kot akter.

Kaj je hierarhija?

- ☐ Hierarhija je fizična omejitev značilnosti (lastnosti, obnašanja) po principu črne škatle, ki implementacijo skrije za javni vmesnik.
- ☐ Hierarhija je logična in fizična dekompozicija stvari (odgovornosti in programske opreme) v majhne enostavne skupine, ki povečujejo doseganje ciljev programskega inženirstva.
- ☐ Hierarhija omogoča upravljanje s kompleksnostjo tako, da v središče postavi tiste bistvene značilnosti entitete, ki se razlikujejo od ostalih vrst entitet.
- ☐ Hierarhija je kakršno koli razvrščanje ali urejanje abstrakcij v drevesno strukturo.

Z

◀ ▶

 označimo **zasebno vidljivost** atributov in metod pri razredu, kjer velja da lahko do podatkov dostopajo

◀ ▶

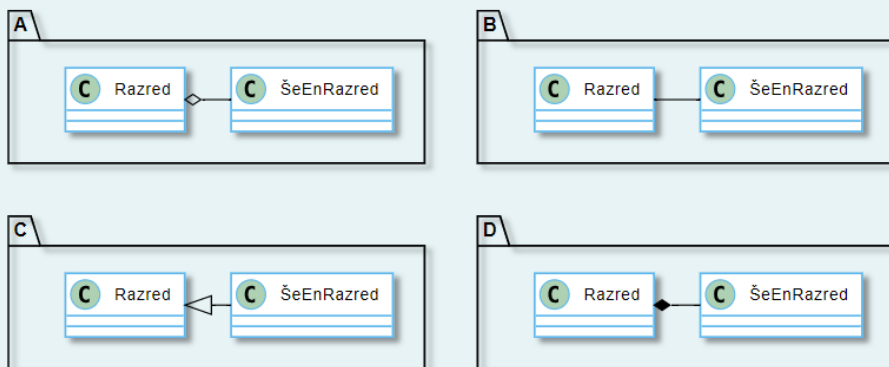
.

Poslovni (angl. entity) razredi na VOPC diagramu predstavljajo

Kateri trije izrazi se uporabljajo za opis **sklopljenosti** (angl. coupling)?

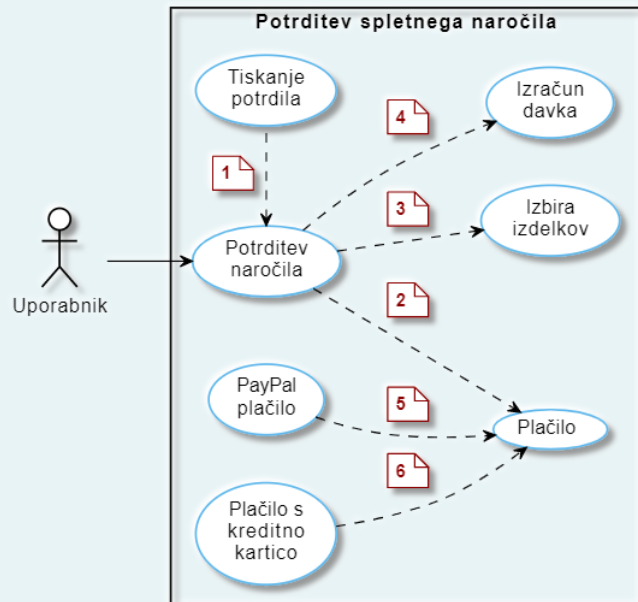
- ☐ stopnja (angl. degree)
- ☐ enostavnost (angl. ease)
- ☐ prilagodljivost (angl. flexibility)
- ☐ pogostost (angl. frequency)
- ☐ izpostavljenost (angl. exposed)

Kateri UML razredni diagram prikazuje **razmerje asociacije**?

- ☐ A
- ☐ B
- ☐ C
- ☐ D

Počisti mojo izbiro

Povezava 1

Povezava 2

Povezava 3

Povezava 4

Povezava 5

Povezava 6

} include / extend

Ustvarili smo razred, ki predstavlja **pogovorno okno** in skrbi za kreiranje gumbov, vnosnih polj ter tako **omogoča interakcijo z uporabnikom** tudi beleži.

Za kakšno vrsto razreda gre?

- ☐ mejni (angl. boundary)
- ☐ odjemalski (angl. client)
- ☐ poslovni oz. entitetni (angl. entity)
- ☐ kontrolni (angl. control)

Počisti mojo izbiro

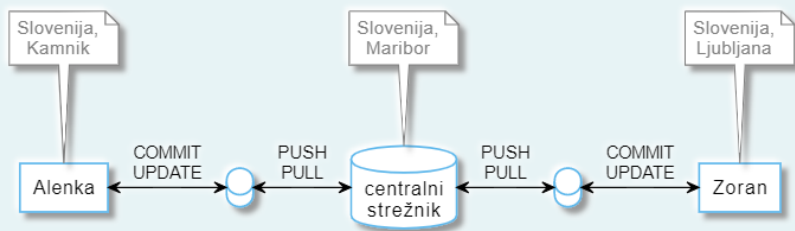
Za vsako interakcijo med akterjem in primerom uporabe mejni razred, ki predstavlja uporabniški vmesnik.

GIT ukaz za pridobitev sprememb iz oddaljenega repozitorija in vključitev le-teh v lokalni repozitorij.

Odgovor:

Na spodnji sliki je primer decentraliziranega (DVCS) sistema za obvladovanje verzij, ki sočasen dostop obvladuje z

uveljavljanjem pred združevanjem , kjer je osnovna operacija . Primer takšnega sistema je Git .

Kot razvijalec želite sodelovati pri razvoju projekta, ki se nahaja v repozitoriju <https://supergit.com/projekt.git>. S katerimi ukazi si boste ustvarili repozitorija, ki bo pripravljen za vaše delo na projektu?

Izberite en ali več odgovorov:

- ☐ `git init`
`git pull origin https://supergit.com/projekt.git`
- ☐ `git pull https://supergit.com/projekt.git`
- ☐ `git init`
`git merge https://supergit.com/projekt.git`
- ☐ `git checkout https://supergit.com/projekt.git`
- ☐ `git init`
`git remote add repo https://supergit.com/projekt.git`
`git pull repo master`
- ☐ `git init`
`git clone https://supergit.com/projekt.git`
- ☐ `git clone https://supergit.com/projekt.git`

Atribut se uporablja pri oznaki `<a>` za opredelitev povezave na druge spletne strani.

Določite pravilen CSS zapis!

Izberite en ali več odgovorov:

- ☐ `body: color=black;`
- ☐ `{body: color=black;}`
- ☐ `{body; color:black;}`
- ☐ `body {color: black;}`

Na kateri HTML element se nanaša css oznaka `#fakulteta`?

- ☐ `<div style="id: fakulteta">`
- ☐ `<predmet css="fakulteta" value="ois">`
- ☐ `<predmet ustanova="fakulteta" predmet="ois">`
- ☐ `<div class="fakulteta">`
- ☐ `<div id="fakulteta">`
- ☐ `<fakulteta predmet="ois">`

Počisti mojo izbiro

Kakšna je vrednost spremenljivke **c** po izvajanju spodnje kode?

```
var a = true;
var b = false;
var c = a || b;
```

Izberite en odgovor:

- ☐ "a || b"
- ☒ true
- ☐ false
- ☐ "c"

Počisti mojo izbiro

```
1 var opozoriloZdravja = function(stKal) {
2   if (steviloKalorij >= 4000) {
3     console.log("Ti pa veliko pojješ!");
4   }
5   else if (stKal < 4000) {
6     console.log("Živiš zdravo!");
7   }
8   else if (stKal < 3000); {
9     console.log("Malo več bo potrebno pojesti!");
10  }
11 };
12 opozoriloZdravja(1000);
```

V kateri vrstici se nahaj(a/o) napak(a/e)?

- ☐ 1
- ☒ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☒ 8
- ☐ 9
- ☐ 10
- ☐ 11
- ☐ 12
- ☐ ni napake

Katero knjižnico v Node.js okolju potrebujemo za vzpostavitev spletnega strežnika?

- ☐ fs
- ☐ mime
- ☐ path
- ☐ http

Počisti mojo izbiro

Kateri so glavni elementi HTTP odgovora, ki ga pošlje spletni strežnik?

Izberite en odgovor:

- ☐ Zaglavje, ki vsebuje HTTP kodo in metapodatke, in vsebina odgovora.
- ☐ Metapodatki o predhodno poslani vsebini - na primer `{"Content-Type": "text/plain"}`.
- ☐ HTML, CSS in JavaScript datoteke.
- ☐ HTTP koda 200, 404 ali 500.

Počisti mojo izbiro

Pri implementaciji spletnega strežnika, kjer vračamo statično vsebino, smo opredelili funkcijo `posredujStaticnoVsebino`. Katera funkcionalnost vrstici 16?

```
function posredujStaticnoVsebino(odgovor, predpomnilnik, absolutnaPotDoDatoteke) {
  if (predpomnilnik[absolutnaPotDoDatoteke]) {
    posredujDatoteko(odgovor, absolutnaPotDoDatoteke, predpomnilnik[absolutnaPotDoDatoteke]);
  } else {
    fs.exists(absolutnaPotDoDatoteke, function(datotekaObstaja) {
      if (datotekaObstaja) {
        fs.readFile(absolutnaPotDoDatoteke, function(napaka, datotekaVsebina) {
          if (napaka) {
            posredujNapako500(odgovor);
          } else {
            predpomnilnik[absolutnaPotDoDatoteke] = datotekaVsebina;
            posredujDatoteko(odgovor, absolutnaPotDoDatoteke, datotekaVsebina);
          }
        });
      } else {
        // 
      }
    });
  }
}
```

Izberite en odgovor:

- ☐ posredovanje napake na strežniku
- ☐ posredovanje napake na odjemalcu
- ☐ preverjanje ali datoteka obstaja v predpomnilniku
- ☐ shranjevanje datoteke v predpomnilnik
- ☐ preverjanje ali datoteka obstaja na disku

[Počisti mojo izbiro](#)

Spodnja izvorna koda implementira enostaven strežnik, ki šteje število dostopov do strežnika na dva načina in sicer s pomočjo:

- **globalne spremenljivke** in
- **spremenljivke v uporabniški seji**.

```
if (!process.env.PORT)
  process.env.PORT = 8080;

var express = require('express');
var expressSession = require('express-session');

var streznik = express();
streznik.use(
  expressSession({
    secret: '1234567890QWERTY',
    saveUninitialized: true,
    resave: false,
    cookie: {
      maxAge: 3000
    }
  })
);

var stDostopov = 0;

streznik.get('/', function(zahteva, odgovor) {
  stDostopov++;
  if (zahteva.session.stDostopov) {
    zahteva.session.stDostopov++;
  } else {
    zahteva.session.stDostopov = 1;
  }
  odgovor.send(stDostopov + '/' + zahteva.session.stDostopov);
});

streznik.listen(process.env.PORT, function() {
  console.log("Strežnik pognan!");
});
```



```
odgovor.send(stDostopov + '/' + zahteva.session.stDostopov);
});

streznik.listen(process.env.PORT, function() {
  console.log("Strežnik pognan!");
})
```

Kaj je izpisano na spletni strani, ko uporabnik zaporedoma izvede naslednje korake:

1. ob prihodu na spletno stran je izpisano **"82/9"**,
2. uporabnik takoj **7x osveži spletno stran**,
3. uporabnik **počaka 9 s**,
4. uporabnik takoj **5x osveži spletno stran**.

Izberite en ali več odgovorov:

- ☐ 94/5
- ☐ 0/0
- ☐ 3.9
- ☐ 94/21
- ☐ 82/9
- ☐ Strežnik pognan!
- ☐ 94/0
- ☐ Seja potekla!
- ☐ 82/21
- ☐ 82/0

Povežite pojme s **trenutnim svetovnim spletom** oz. **semantičnim spletom**.

mrežni efekt na dokumentih	<input type="text"/>
dokumenti so opremljeni s spletnim naslovom	<input type="text"/>
skupni podatkovni model	<input type="text"/>
mrežni efekt na podatkih	<input type="text"/>
dokumenti so objavljeni in tako dostopni drugim	<input type="text"/>

Če analiziramo splet z vidika aktivnosti, ki jih lahko izvajamo, potem za **Web 3.0** velja, da se osredotoča na operacije .

ključ nam omogoča dostop do denarnice, kjer lahko s sredstvi poljubno upravljamo.

javni /privatni

Osnovno sredstvo vsake transakcije v izbrani tehnologiji veriženja blokov je

kriptožeton

 in nastopa v vlogi denarnega sredstva ali goriva za izvedbo transakcije, npr.

Ethereum

.

Dokaz kapacitete oz.

PoS

 je algoritem soglasja, kjer se upošteva

računska zmogljivost vozlišča pri rudarjenju

.

Tehnologija veriženja blokov se je pojavila že leta

1991

 z objavo znanstvenega članka

A Peer-to-Peer Electronic Cash System

. Do širše sprejetosti je prislo leta , ko je objavil znanstveni članek . Do zagona prve javne kriptovalute

Ethereum

 je prišlo leta . Leta je prišlo do zagona javne tehnologije veriženja blokov

Bitcoin

, ki je omogoča zagon in izvedbo decentraliziranih skript, ki se imenujejo

kriptovalute

. V letu

2021

 pa so postala zelo priljubljena enolična digitalna sredstva

nezamenljivi kriptožetoni

, ki ne hranijo vrednosti in se uporabljajo na področju lastništva digitalnih vsebin (npr. glasba, digitalna umetnost ipd.).

2017

2008

2009

2015

1998

2001

2005

2019

2013

Blockchain Revolution

Jack Dorsey

Vitalik Buterin

Satoshi Nakamoto

Mastering Bitcoin

How to time-stamp a digital document

The age of Cryptocurrency

Nick Szabo

Polygon

pametne pogodbe

pametni preroki

inteligentni agenti

zamenljivi kriptožetoni

Katere trditve **ne veljajo** za spletne aplikacije?

- Zahtevana je virtualizacija na strani računalnika odjemalca.
- Programska oprema se izvaja na strežniku ponudnika spletne aplikacije.
- Do takšne aplikacije lahko dostopamo s spletnim brskalnikom, nameščenim na odjemalcu.
- Če računalnik odjemalca preneha delovati, lahko do podatkov in aplikacije še vedno dostopamo z drugega odjemalca.

Kateri vidik sistema ogrožajo varnostni napadi z zavrnitvijo storitve (DOS)?

- overjanje
- razpoložljivost
- zaznavo
- zaupnost
- celovitost

Počisti mojo izbiro

Na spletni povezavi <https://chat.data-lab.si/api> se nahaja API spletne klepetalnice. Za naše potrebe bomo potrebovali le metodo `/messages/{room}/{id}`, katere tehnične podrobnosti so prikazane spodaj.

GET

/messages/{room}/{id}

Room Messages

Implementation Notes

The Room Messages endpoint returns messages for a specific chat room.

Response Class (Status 200)

Messages for a given chat room.

Example Value

```
{
  "user": {
    "id": 0,
    "name": "string"
  },
  "id": 0,
  "time": "string",
  "text": "string"
}
```

Parameters

Parameter	Value	Description	Parameter Type	Data Type
room	<input type="text" value="Preverjanje"/>	Name of the room to retrieve messages from.	path	string
id	<input type="text" value="0"/>	Id of the first message to return. The value of 0 will return all messages from a chat room.	path	string

Request URL

```
https://chat.data-lab.si/api/messages/Preverjanje/0
```

Response Body

```
[
  {
    "user": {
      "id": 24,
      "name": "Vseznalec"
    },
    "text": "Vprašaj me karkoli, obvladam!",
    "time": "2017-05-24 10:17:23",
    "id": 1
  },
  {
    "user": {
      "id": 99,
      "name": "Nevednež"
    },
    "text": "Kaj je smisel življenja?",
    "time": "2017-05-24 10:18:05",
    "id": 2
  }
]
```

Vaša naloga je dokončati razvoj funkcije `prikaziSporocila` za pridobivanje pogovorov, ki se samodejno ponavlja na 8 sekund. Pridobiti morate sporočila na kanalu `Halo` in sicer vsa sporočila od sporočila z ID-jem 7 naprej. Posamezna sporočila preprosto izpišite v konzolo v naslednji obliki (primer prvega sporočila v tehnični dokumentaciji API-ja zgoraj): `Vseznalec (2017-05-24 10:17:23): Vprašaj me karkoli, obvladam!.`

Vaša naloga je dokončati razvoj funkcije `prikaziSporocila` za pridobivanje pogovorov, ki se samodejno ponavlja na 8 sekund. Pridobiti morate sporočila na kanalu `Halo` in sicer vsa sporočila od sporočila z ID-jem 7 naprej. Posamezna sporočila preprosto izpišite v konzolo v naslednji obliki (primer prvega sporočila v tehnični dokumentaciji API-ja zgoraj): `Vseznalec (2017-05-24 10:17:23): Vprašaj me karkoli, obvladam!`.

```
prikaziSporocila = function() {  
  $.ajax({  
    url: "https:// chat.data-lab.si /api/ messages / Preve / 0 ",  
    type: " path ",  
    success: function (podatki) {  
      for (i in podatki) {  
        var sporocilo = podatki [i];  
        console.log( sporocilo.user['name'] + " (" + sporicilo.time + "): " + sporocilo.text );  
      }  
      setTimeout(function() { prikaziSporocila (); }, 8000 ); // Ponovi klic te funkcije vsakih 8s  
    }  
  });  
};
```

sporocilo.user.name?